

Energetika kao tema za crnu kroniku

JULIJE DOMAC*

Koliko ste puta u posljednje vrijeme čitali o energetici u pozitivnom kontekstu? U kontekstu razvoja, opravdanih ulaganja, poboljšanja kvalitete života, novih izvora prihoda za tvrtke i poduzetnike? A koliko puta u kontekstu akcije USKOK-a, prijevera, nestručnih članova državnih agencija i poduzeća, plaćanja nepostojećih troškova i slično? Onima

koji imalo prate medije, čitaju novine ili gledaju TV sve je jasno. Nažalost, u Hrvatskoj je energetika gotovo postala sinonim za ono za što to ne bi trebala biti. Studenti tehničkih fakulteta, a još prije i učenici u gimnazijama uče da je energija sposobnost tijela ili mase da obavi neki rad. Dakle, nešto vrlo (ili bi barem trebalo biti) pozitivno i usmjereno na napredak i boljitak.

Energetikom protiv krize

Čitamo nedavno u europskom tisku da će se Europska investicijska banka (EIB) upravo investiranjem u energetski sektor u Grčkoj suprotstaviti financijskoj krizi i rastućem opterećenju okoliša. Veliki dečki, grčki predsjednik i potpredsjednik EIB-a, dogovorili su da će EIB osigurati 400 milijuna eura za povećanje proizvodnje čistih goriva i modernizaciju rafinerija, a sve to u sklopu ukupne investicije od čak 1,2 milijarde eura, najveće industrijske investicije u Grčkoj do sada. Osim toga investicije su usmjerene u razvitak mreže za transport prirodnog plina između Grčke i Turske, gradnju solarnih elektrana na Mediteranu i sl. A u Hrvatskoj? Planiramo, diskutiramo i – ne gradimo. Jedni pišu energetske strategije, ostali šute ili ne odobravaju. Godinama poslije drugi pišu energetske strategije, da bi je oni prvi proglasili besmislenom i nepotrebnom! A i dalje – ne gradimo. Ne treba reći da su se isti projekti našli na vrhu prioriteta svih napisanih strategija... Primjerice, elektrane na Savi.

Tračak nade

Ne treba ni reći da je riječ o temi koja nije nova i koja je već više puta spominjana. Možda za informaciju je vijest da dok mi pričamo, naši susjedi Slovenci grade i da su do sada sagradili tri elektrane, jedna je u gradnji, a u planu su još dvije. Sve slovenske elektrane trebale bi biti dovršene do 2018. godine. HEP je taj projekt uvrstio među svoje prioritete koji su početkom svibnja prihvaćeni u Vladi. U tom je planu gradnja četiriju hidroelektrana na Savi – Podsused, Prečko, Zagreb i Drenje, međutim često se ističe da je vrlo mala vjerojatnost da će se uskoro krenuti u realizaciju tog projekta jer navodno stoji oko šest milijardi kuna. Je li doista šest milijardi kuna nepremostiva prepreka za HEP i Hrvatsku koja očajnički treba pokrenuti industriju i poduzetništvo? Za Hrvatsku koja stoji pred vratima financijski izdašnih strukturalnih fondova EU za koje nema ni dobre ni razradene projekte? Ja ne vjerujem u to, a vi? Tračak nade za energetiku ponovno dolazi sa strane s koje se nije očekivalo. Nedavno je visoko izaslanstvo Zagrebačke županije posjetilo Krško i razgovaralo sa slovenskim kolegama upravo o gradnji hidroelektrana na Savi. Pokazalo se da je upravo lokalna zajednica, a u slučaju Slovenije su to općine, bila glavni pokretač tih projekata. Zbog energije? Da, ali još više zbog lokalnog zapošljavanja, gradnje infrastrukture, sportsko-rekreacijskih objekata, gospodarenja otpadnim vodama, zaštite od poplava i navodnjavanja... Popis je gotovo neiscrpan, kao što bi bio i popis dobitnika kojima bi takva investicijska aktivnost u Hrvatskoj koristila.

* autor je ravnatelj Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske